

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3217/22
18.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Вукосављевић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра бр.199, ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., као правних следбеника првобитне тужиле сада пок. ДД, као и сада пок.ЂЂ и пок.ЕЕ, чији је заједнички пуномоћник Предраг Васовић, адвокат из Београда, ул.Кнеза Милоша бр.43, против тужених ЖЖ и ЗЗ, обоје из ... и ИИ из ..., као правних следбеника првобитно тужених сада пок.ЈЈ и сада пок. КК, чији је заједнички пуномоћник Драган Нинковић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра бр.18/П, ради утврђења, по тужби и противтужби, одлучујући о жалбама тужиоца АА и жалбама тужених, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 523/17 од 3.9.2018. године, исправљене решењем тог суда П 523/17 од 6.3.2019. године, након отворене главне и јавне расправе одржане пред другостепеним судом дана 18.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе тужиоца АА и тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 523/17 од 3.9.2018. године, исправљена решењем тог суда П 523/17 од 6.3.2019. године у ставу првом, осмом, деветом, десетом, једанаестом и дванаестом изреке, као и у:

-делу става другог изреке којим се утврђује да посебну имовину тужиоца АА по основу личног учешћа у стицању заједничке породичне имовине чини 20/200 идеалног дела куће и земљишта уписаних на кп ... и кп ... ЛН ... КО ..., као и у делу којим је одбијен као неоснован захтев за удео на грађевинском материјалу за изградњу куће,

-делу става трећег изреке којим је утврђено да заоставштину сада пок. ДД, бив.из ..., по основу доприноса у стицању брачне тековине чини 90/200 идеалног дела куће и земљишта уписаних на кп ... и кп ... ЛН ... КО ..., као и у делу којим је одбијен као неоснован захтев да њену заоставштину чини и удео од 21/100 вредности елеватора за кукуруз, прекрупача, грађевински материјал у вредности од 50.000 еура и новац у

вредности од 40.000 еура,

-делу става петог изреке у односу на непокретности које чине заоставштину сада пок. ЈЈ, бив. из ..., по основу доприноса у стицању брачне тековине и то 10/20 идеалног дела кат.парцеле бр..., површине 57 а 55 м2, уписана у ЛН бр. ... КО ...; -10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... и кат.парцели бр... уписане у ЛН бр... КО ...; 10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... њива ... уписана у ЛН бр... КО ...; 20/50 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН бр... КО ... и то: кп..., површине 5а 78 м2 и породична стамбена зграда са помоћним зградама, изграђене на тој парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ..., све у ул.... у ..., као и 90/200 идеалног дела куће и земљишта уписаних на кп ... и кп ... ЛН ... КО ..., као и у делу којим је одбијен као неоснован захтев да његову заоставштину чини и 37/100 вредности удела на елеватору за кукуруз, прекрупачу, грађевински материјал у вредности од 50.000 еура и новац у вредности од 40.000 еура.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 523/17 од 3.9.2018. године, исправљена решењем тог суда П 523/17 од 6.3.2019. године у:

-делу става другог изреке тако што се **УТВРЂУЈЕ** да посебну имовину тужиоца АА по основу личног учешћа у стицању заједничке породичне имовине чини 1222/10000 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН бр... КО ..., и то кат.парцела бр..., површине 5 а 78 м2, и породична стамбена зграда са помоћним зградама, све изграђене на тој парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ... у ул.... у ..., док се **КАО НЕОСНОВАН ОДБИЈА** захтев тужиоца АА за утврђење његову посебну имовину чини имовина преко досуђених 1222/10000 идеалних делова до тражених 10/50 (2000/10000) идеалних делова предметних непокретности, као и захтев да посебну имовину тужиоца АА чини 42/100 вредности два путничка возила марке "Mercedes", камиона "Застава 640" и трактора "ИМТ 578",

-делу става трећег изреке тако што се **УТВРЂУЈЕ** да заоставштину сада пок. ДД, бивше из ..., по основу доприноса у стицању брачне тековине чини 3448/10000 идеалног дела на кп ..., површине 57 а 55 м2, уписана у ЛН бр... КО ...; на кат.парцели бр... и кат.парцели бр..., уписане у ЛН бр... КО ...; на кат.парцели ..., њива ..., уписана у ЛН ... КО ...; 3448/10000 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН ... КО ..., и то кп ..., површине 5 а 78 м2, и породична стамбена зграда са помоћним зградама, изграђене на парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ..., све у ул.... у ..., док се **КАО НЕОСНОВАН ОДБИЈА** захтев тужилаца АА и тужилаца ББ, ВВ и ГГ којим су тражили да се утврди да заоставштину сада пок. ДД, бивше из ..., чини и имовина преко досуђених 3448/10000 идеалних делова до тражених 10/20 (5000/10000) идеалних делова и 20/50 (4000/10000) идеалног дела, као и захтев да заоставштину сада пок. ДД, бив.из ..., чини 21/100 вредности два путничка возила марке "Mercedes", камиона "Застава 640" и трактора "ИМТ 578",

-ставу четвртном изреке тако што се **УТВРЂУЈЕ** да су тужиоци, по основу законског наслеђивања, а као правни следбеници тужиље сада пок. ДД, бив.из ..., стекли право својине на непокретностима коју чини имовина са 3448/10000 идеалног дела на кп ..., површине 57 а 55 м2, уписана у ЛН бр... КО ...; на кат.парцели бр... и кат.парцели бр..., уписане у ЛН бр... КО ...; на кат.парцели ..., њива ..., уписана у ЛН ... КО ...; 3448/10000 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН ... КО ..., и то кп ...,

површине 5 а 78 м², и породична стамбена зграда са помоћним зградама, изграђене на парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ..., све у ул.... у ..., као и право својине на 90/200 идеалног дела куће и земљишта уписаних на кп ... и кп ... ЛН .. КО ..., и то тужилац АА право својине на уделу од 1/2 идеалног дела, а сви остали тужиоци на уделу од 1/2 идеалног дела на равне делове, све као правни следбеници тужиље сада пок.ЂЂ, бив. из ..., и то тужиоци ББ, ВВ и ГГ, а што су тужени ЖЖ, ЗЗ и ИИ дужни да признају и трпе да тужиоци на основу ове пресуде упишу право својине и право коришћења на предметним непокретностима у јавним књигама,

-делу става петог изреке тако што се **ОДБИЈА КАО НЕОСНОВАН** тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се утврди да заоставштину сада пок. ЈЈ, бив.из ..., чини и 37/100 вредности камиона марке “Застава 640”, трактора "ИМТ 578", путничког возила марке “Mercedes”,

-ставу седмом изреке тако што се **УТВРЂУЈЕ** да су по основу законског наслеђивања, а као правни следбеници туженог сада пок. ЈЈ бив.из ..., тужиоци стекли право својине на 10/20 идеалног дела кат.парцеле бр..., површине 57 а 55 м², уписана у ЛН бр. ... КО ...; 10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... и кат.парцели бр... уписане у ЛН бр... КО ...; 10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... њива ... уписана у ЛН бр... КО ...; 20/50 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН бр... КО ... и то: кп..., површине 5а 78 м² и породична стамбена зграда са помоћним зградама, изграђене на тој парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ..., све у ул.... у ..., као и 90/200 идеалног дела куће и земљишта уписаних на кп ... и кп ... ЛН ... КО ..., тужилац АА са уделом од 1/5, а остали тужиоци на уделу од 1/5 на равне делове, као правни следбеници тужиље сада пок.ЂЂ и сада пок. ЕЕ, ГГ, ВВ и ББ, а што су тужени ЖЖ, ЗЗ и ИИ дужни да признају и трпе да тужиоци на основу ове пресуде упишу право својине и право коришћења на предметним непокретностима у јавним књигама.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 523/17 од 3.9.2018. године, исправљена решењем тог суда П 523/17 од 6.3.2019. године у преосталом делу става другог, трећег и петог изреке у односу на непокретност означену као: помоћна зграда број 2 и помоћна зграда број 3 на к.п... у ... у ул....

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужених изјављена против става дванаестог изреке, као недозвољена.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка из става тринаестог и четрнаестог изреке пресуде Вишег суда у Београду П 523/17 од 3.9.2018. године, исправљена решењем тог суда П 523/17 од 6.3.2019. године, тако што се одређује да свака странка сноси своје трошкове целог поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 523/17 од 03.09.2018. године, исправљене решењем истог суда П 523/17 од 06.03.2019. године, **ставом првим изреке**, одбијено је објективно преиначење тужбе тужиоца АА из поднеска од 22.05.2018. године у односу на помоћну зграду бр.3 на кат.парцели бр..., Лист непокретности ... КО ... **Ставом другим изреке** усвојен је тужбени захтев тужиоца АА, па је утврђено да

посебну имовину тужиоца АА по основу личног учешћа у стицању заједничке породичне имовине чини следећа имовина: -10/50 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН бр... КО ..., и то кат.парцела бр..., површине 5 а 78 м2, и породична стамбена зграда и две помоћне зграде – зграда бр.2 и зграда бр.3, све изграђене на тој парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ... у ул...у ...; -20/200 идеалног дела куће и земљишта уписаних на кат.парцели бр... и кп ..., ЛН ... КО ...; -42/100 вредности два путничка возила марке “Mercedes”, камиона “Застава 640” и трактора “ИМТ 578”, а одбија се као неоснован захтев за удео на грађевинском материјалу за изградњу куће.

Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА и тужилаца ЕЕ (сада пок.), ББ, ВВ и ГГ, свих из ..., као правних следбеника тужиље сада пок. ЋЋ, бив.из ..., па се утврђује да по основу доприноса у стицању брачне тековине, заоставштину тужиље сада пок.ДД, бив.из ..., чини следећа имовина: -10/20 идеалног дела на кп ..., површине 57 а 55 м2, уписана у ЛН бр... КО ...; -10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... и кат.парцели бр... уписане у ЛН бр... КО ...; -10/20 идеалног дела на кат.парцели ..., њива ..., уписана у ЛН ... КО ...; -20/50 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН ... КО ..., и то кп ..., површине 5 а 78 м2, и породична стамбена зграда и две помоћне зграде – зграда бр.2 и зграда бр.3, изграђене на парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ..., све у ул... у ...; -90/200 идеалног дела куће и земљишта на кат.парцели ... и кат.парцели ..., уписано у ЛН бр... КО ...; -21/100 вредности камиона марке “Застава 640”, трактора “ИМТ 578”, путничког возила марке “Mercedes”, а одбија се као неоснован захтев за овај удео за елеватор за кукуруз, прекрупач, грађевински материјал у вредности од 50.000 евра и новац у вредности од 40.000 евра, а који је однет у готовом од продаје плаца у ...

Ставом четвртим изреке утврђено је да су по основу законског наслеђивања, а као правни следбеници тужиље сада пок.ДД, бив.из ..., стекли право својине на непокретностима описаним у ставу трећем изреке пресуде, и то: -на уделу од 1/2 идеалног дела и то тужилац АА, и -на уделу од 1/2 идеалног дела, а на равне делове све као правни следбеници тужиље сада пок. ЋЋ, бив. из ..., тужиоци ее (сада пок.), ББ, ВВ и ГГ, а што су тужени КК (сада пок.), ЖЖ и ЗЗ дужни да признају и трпе да тужиоци на основу ове пресуде упишу право својине и право коришћења на предметним непокретностима у јавним књигама.

Ставом петим изреке утврђено је да по основу доприноса у стицању брачне тековине – заоставштину туженог сада пок.ЈЈ, бив.из ..., чини следећа имовина: -10/20 идеалног дела кат.парцеле бр..., површине 57 а 55 м2, уписана у ЛН бр. ... КО ...; -10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... и кат.парцели бр... уписане у ЛН бр... КО ...; -10/20 идеалног дела на кат.парцели бр... њива ... уписана у ЛН бр... КО ...; -20/50 идеалног дела куће и земљишта уписаних у ЛН бр... КО ... и то: кп..., површине 5а 78 м2 и породична стамбена зграда и две помоћне зграде – зграда бр.2 и зграда бр.3, изграђене на парцели, а раније уписане у ЗКУЛ ... КО ..., све у ул...у ...; - 90/200 идеалног дела куће и земљишта на кат.парцели ... и кат.парцели ... уписано у ЛН бр... КО ...; -37/100 вредности камиона марке “Застава 640”, трактора "ИМТ 578", путничког возила марке “Mercedes”, а одбијен је као неоснован захтев за елеватор за кукуруз, прекрупач, грађевински материјал у вредности од 50.000 евра и новац у вредност од 40.000 евра, а који је однет у готовом од продаје плаца у ...

Ставом седмим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца, па је утврђено да су по основу законског наслеђивања, а као правни следбеници туженог (првобитно) сада пок.ЈЈ бив.из ..., стекли право својине на непокретностима описаним у ставу петом изреке пресуде и то: са уделом од 1/5 идеалног дела и то тужилац АА, као и са уделом од 1/5 на равне делове правни следбеници тужиље сада пок. ЋЋ бив.из ..., тужиоци ЕЕ, (сада пок.) ББ, ВВ и ГГ, а што су тужени КК (сада пок.), ЖЖ и ЗЗ дужни да признају и

трпе да тужиоци на основу ове пресуде упишу право својине и право коришћења на предметним непокретностима у јавним књигама. **Ставом осмим изреке** одбијен је противтужбени захтев тужених КК (сада пок.), ЖЖ и ЗЗ из ... за утврђење да је заоставштина иза пок.ЈЈ и то: -породична стамбена зграда и три помоћне зграде, њива III класе, све на кп.бр..., њива III класе на кп.бр..., уписане у ЛН бр... КО ... у ул....; -две њиве I класе кат.парцела бр... и кп.бр... у ул... уписане у ЛН бр... КО ...; -њива I класе, кат.парцела бр.... ... уписано у ЛН ... КО ..., -кућа и земљиште уписано у ЗКУЛ ... КО ... у ул....; -кућа и земљиште уписани на кат.парцели бр... КО ..., а што би тужиоци били дужни да признају и трпе, као неоснован. **Ставом деветим изреке** одбијен је захтев противтужилаца да се обавезе тужилац-противтужени АА да обрише све терете уписане у лист Г у ЛН бр... КО ..., као неоснован. **Ставом десетим изреке** одбијен је противтужбени захтев за утврђење да су противтужиоци КК (сада пок.), ЖЖ и ЗЗ, а као правни следбеници иза туженог сада пок.ЈЈ на основу законског наследног дела стекли право својине на имовини описаној у ставу осмом пресуде, као и захтев за укњижбу, као неоснован. **Ставом једанаестим изреке** одбијен је противтужбени захтев за утврђење да су противтужиоци стекли право својине на основу законског наследног дела на непокретностима описаним у ставу осмом изреке пресуде, сваки са по 1/5 идеалног дела, као неоснован. **Ставом дванаестим изреке** делимично је усвојен тужбени захтев противтужилаца, па је утврђено да су противтужиоци КК (сада пок.), ЖЖ и ЗЗ из ..., као правни следбеници иза пок.ЈЈ, на основу законског наследног дела стекли право својине на непокретностима, а које чине заоставштину пок.ЈЈ из става петог изреке пресуде и то сваки са по 1/5 идеалних делова, а што су противтужени дужни да признају и трпе да противтужиоци упишу право својине и коришћења на предметним непокретностима у јавне књиге. **Ставом тринаестим изреке** одбијен је захтев противтужилаца за накнаду трошкова поступка по противтужби, као неоснован. **Ставом четрнаестим изреке** обавезани су тужени КК (сада пок.), ЖЖ и ЗЗ да солидарно исплате на име трошкова поступка и то: -тужиоцу АА износ од 1.428.500,00 динара; -тужиоцима ЕЕ (сада пок.), ББ, ВВ и ГГ, износ од 1.082.600,00 динара, све у року од 15 дана од пријема пресуде под претњом извршења.

Против наведене пресуде благовремену жалбу је изјавио тужилац АА, побијајући је у **ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом и дванаестом изреке**, и тужени побијајући је у целости, и једни и други из свих законских разлога прописаних чланом 360 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка су тражили опредељено.

Иако је само тужилац АА побијао првостепену пресуду, Апелациони суд је оценио да се ова радња протеже и на остале тужиоце, имајући у виду да су сви они правни следбеници првобитне тужиље, сада пок.ДД, те су у смислу одредбе члана 204 и 206 ЗПП јединствени нужни супарничари и због природе правног односа спор се може решити само на једнак начин према свим супарничарима.

Испитујући правилност првостепене пресуде у смислу члана 372 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506 став 1 важећег ЗПП, (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца АА неоснована, а жалба тужених у делу у коме је дозвољена делимично основана.

Како је побијаном пресудом у ставу дванаестом изреке делимично усвојен противтужбени захтев тужених, то исти немају правни интерес за подношење жалбе против тог става изреке, те је применом члана 387 тачка 1 у вези члана 365 став 3 ЗПП, одлучено као у ставу четвртог изреке ове пресуде.

Апелациони суд је разматрајући жалбе тужиоца АА и тужених закључио да је ради правилног и потпуно утврђеног чињеничног стања потребно заказати расправу пред другостепеним судом, јер је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, на основу одредбе члана 369 став 3 Закона о парничном поступку. У току отворене расправе пред другостепеним судом преминули су тужилац ЕЕ, дана 30.04.2021. године, те је поступак у овој парници решењем овог суда Гж 3882/20 од 25.06.2021. године прекинут до правноснажног окончања оставинског поступка иза сада пок. ЕЕ, да би потом, преминула и тужена КК дана 20.09.2021. године, а у време када је поступак пред другостепеним судом већ био у прекиду. Наследници сада пок.ЕЕ су већ раније означени тужиоци у овој парници: ГГ, ВВ и ББ, а наследници сада пок.КК су већ раније означени тужени ЖЖ и ЗЗ, као и после спроведеног оставинског поступка ИИ.

Имајући у виду наводе жалби, Апелациони суд је прочитао све доказе који су изведени пред првостепеним судом, све писане исправе, све записника са рочишта о саслушању парничних странака и сведока, налазе судских вештака економско-финансијске струке у првостепеном поступку и њихове допуне и изјашњења, као и налазе судских вештака датих у другостепеном поступку, Драгане Живковић, грађевинске струке и Градимира Николића, актуара и њихова писана и усмена изјашњења, па је након оцене свих изведених доказа у току првостепеног и другостепеног поступка, у складу са чланом 8 ЗПП уврдио да су првобитна тужилја, сада пок.ДД (преминула дана 14.07.1991. године) и првобитни тужени ЈЈ (преминуо дана 19.06.2003. године), закључили брак 1946. године. Решењем Комисије за аграрну реформу и колонизацију од 07.02.1947. године, ..., ..., ЈЈ, ..., ..., ... и ДД је додељена кућа у ... са правом коришћења парцела ... и ... у ..., те су ДД и ЈЈ живели у породичној заједници са његова два брата, оцем, маћехом и сестром. ЈЈ се први пут запослио почетком 1947. године у грађевинској команди батајнички аеродром, где је радио до одласка у армију 1948. године, по повратку је завршио курс грађевинског пословође. У војном предузећу је радио од 1950. до 1952. године, када је завршио курс и положио испит, те је радио у Лучанима на војном објекту, на ком послу је радио до краја 1953. године, када је прешао у ... где се запослио као надзорник путева, где је радио две године, био је осуђен за малверзације и провео је годину дана у затвору. За време издржавања казне примао је половину плате која је исплаћивана његовој супрузи ДД, а друга половина му је исплаћена након изласка из затвора, јер је у међувремену ослобођен оптужбе. Након тога се запослио у Предузећу “Комграп”, где је радио до 1962. године, када се запослио у “Београдском водоводу и канализацији”, где је радио до 1966. године, када је основао приватну грађевинску радњу у којој је радио до 1969. године, а од 1969. године запошљава се у “Велеград – Велење”, где ради до 1971. године, када се запошљава у Предузећу “Ратко Митровић”, одакле је и отишао у пензију 1983. године.

ДД је радила у домаћинству и на пољопривредном имању, одлазећи у надницу, хеклањем и продајом хекланих радова, те су, док је тужени ЈЈ радио приватно као

опанчар, а био запослен у Народном одбору, постепено, великом штедњом и максималним свакодневним залагањем исплаћивали остале чланове породичног домаћинства у кући у ... у ул....., коју су добили колонизацијом и исплатили свих преосталих 5/7 сувласничких удела, те су затим ту кућу издавали подстанарима и официрима и тако стицали приход. Обоје су били веома способни, вредни и радни, те су великим трудом и залагањем стицали новчана средства и постепено куповали непокретности. ДД је радила на пољопривредном имању, где су гајили стоку, краве, свиње, производила пољопривредне производе, искључиво за породично домаћинство и за личне потребе породице, без продаје тих пољопривредних производа, подизала децу и у време када је ЈЈ био у војсци, издржавала је породицу и слала му пакете, а такође и док је био на издржавању казне затвора скупљала је дуд са стабала на имању и од тога пекла ракију и потом, као кувану ракију продавала на чашицу и од тог посла је зарадила новац којим је купљено 3/4 јутра земље на адреси у ул.... у ... У периоду од 1956/1957 године, ЈЈ је био у затвору и није могао да остварује било какав приход, а тек након што је рехабилитован и ослобођен, исплаћен му је преостали део личног дохотка. Априла месеца 1957. године купљена је парцела бр... врт површине 10,87 кв хв ЗКУЈ ... КО ..., а која се налазила у продужетку имовине која је добијена колонизацијом.

Колонизацијом је добијена површина од 878 м², а приликом продаје те имовине 1968. године купцима ... и ..., продате су две парцеле од 14 ари и 13 м² и од 8 ари и 52 м², те након исплате осталих сувласника на тој кући добијене колонизацијом од преосталог новца купљено је још кат.парцела. Нова кућа у ул.... у ... је зидана неколико година, грађевинска дозвола је добијена 1960. године, те од тешког физичког рада, ДД се разболела од туберкулозе и лежала је 5 месеци у болници на Одељењу за туберкулозу на Бежанијској коси. Дана 20.02.1963. године, ЈЈ је закључио уговор о поклону са ДД и истој је поклонио непокретности у ... у ул....., који уговор је оверен пред Среским судом у Старој Пазови, а која кућа је у том тренутку била делимично изграђена, заједничким радом ДД и ЈЈ, коју непокретност је ДД, уз сагласност ЈЈ, поклонила њиховом заједничком сину АА, тада малолетном (рођен 1952. године), даровним уговором од 12.07.1968. године, који уговор ЈЈ није оспоравао, док је ДД била жива. Заједница живота између ДД и ЈЈ трајала је од 1946. године, па све до 1986. године, када је ЈЈ напустио њихову брачну заједницу и засновао нову заједницу са сада пок.КК (раније ..., девојачко ..., са којом је добио 2 сина ЗЗ, раније ... и ЖЖ). Након 30 година од закључења даровног уговора између ДД и сина ГГ, ЈЈ је 1998. године поднео тужбу за поништај тог даровног уговора, а која тужба је повучена и овај даровни уговор је и даље пуноважан. Пошто им се ћерка ЂЂ (рођ.1947. године), удала 1966. године и засновала своје породично домаћинство у ..., њој су родитељи саградили кућу на плацу њеног свекра у у ... улици, те је с тих разлога и закључен даровни уговор од 12.07.1968. године, све како би родитељи и млађе дете, сина ГГ, обезбедили и оставили му у својину непокретност.

Кућа у ... је почела да се гради 1967. године и то делимично од новца добијених продајом куће у ..., која је добијена колонизацијом, а делимично њиховим заједничким средствима.

Тужилац АА је живео у заједничком домаћинству са својим родитељима у време градње куће у...имао 15 година, и помагао је у градњи куће тако што је мешао малтер, помагао мајсторима, док је ДД кувала ручак за мајсторе, водила бригу о домаћинству,

прапа, кувала и спремала. АА је био запослен у “Пројектмонтажи”, да би 1974. године отишао на одслужење војног рока, где је провео годину дана, по повратку је наставио да ради у “Пројектмонтажи” још 6-7 месеци, вођен је кривични поступак против истог и осуђен је на казну затвора од годину ипо дана, са издржавања казне затвора се вратио 1978. године, када се запослио као таксиста и од заједничког новца из тог домаћинства је купљен ауто “Лада”, којом је обављао такси делатност. АА је од новца зарађеног од такси делатности улагао у градњу куће у ..., у којој кући је, од усељења 1967. године живео у заједничком домаћинству са својим родитељима, а након престанка брачне заједнице његових родитеља наставио је да живи са својом мајком ДД све до њене смрти 14.07.1991. године. Након тога наставио је да улаже у ову кућу у којој живи сво време, сада са својом породицом супругом и децом и која кућа се сада састоји од 3 стамбене јединице, уместо првобитно изграђеног Су + Пр + I . Године 1982. купљен је камион “Застава 640” и трактор ИМТ 578, којим су обрађивали кат.парцеле у ..., јер су се бавили пољопривредном производњом.

Из налаза и мишљења судског вештака актуара Градимира Николића, допунског изјашњења и усменог изјашњења на рочишту одржаном дана 18.06.2024. године, оцењен је допринос стицања предметних непокретности сада пок.ДД, ЈЈ, а у једном периоду и допринос тужиоца АА, који је доприносио обављајући послове таксисте, те је и његов рад урачунат у стицању у породичној заједници.

Судски вештак грађевинске струке Драгана Живковић се у свом налазу и мишљењу од 18.09.2023. године, писменим изјашњењима и усменом изјашњењу на рочишту од 18.06.2024. године изјашњавала о вредности непокретности кат.парцела бр... и ... КО ..., уписане у Лист непокретности бр..., кат.парцеле бр.... КО ..., уписана у Лист непокретности бр... и кат.парцеле бр.... КО ..., уписана у Лист непокретности бр.... Локација кат.парцеле бр... и ... КО ..., које је градско грађевинско земљиште, налазе се једна поред друге, у зони становања породично-стамбених објеката у Општини Стара Пазова и на парцелама не постоје изграђени објекти. Кат.парцела бр... КО ... је градско грађевинско земљиште, налази се у наставку кат.парцела бр... и ..., које су у зони становања породично-стамбених објеката у Општини Стара Пазова и на парцели не постоје изграђени објекти. Кат.парцела бр... КО ... је пољопривредно земљиште, њива 2. класе до које се долази земљаним путем, на парцелама не постоје изграђени објекти. Судски вештак је за кат.парцеле бр... и ... КО ... користио методу процене фер вредности ових кат.парцела, за кат.парцелу... КО ... коришћен је метод директног поређења, а за кат.парцелу ... КО ... извршена је процена фер тржишне вредности ове кат.парцеле.

Према Листу непокретности бр..., у истом је уписана кат.парцела бр... површине 28,32 м², потес/улица ..., њива 1. класе, уписано је право коришћења ДД са уделом од 1/7, ЈЈ са уделом 6/7, а облик својине је државна РС. У истом Листу непокретности уписана је и кат.парцела бр..., површине 19,60 м², потес/улица ..., градско грађевинско земљиште, њива 1. класе, где је уписано право коришћења ДД са 1/7 удела и ЈЈ са 6/7 удела, облик својине државна РС. Кат.парцела бр... КО ..., уписана је у Лист непокретности бр..., површине 57,55 м², потес/улица ..., као пољопривредно земљиште, њива 2. класе, на којој су као сувласници са по 1/2 удела уписани ДД и ЈЈ. Кат.парцела бр... КО ... уписана је у Лист непокретности бр..., површине 43,66 м², потес/улица..., као градско грађевинско земљиште, њива 1. класе, својина приватна, где су уписани сувласници ДД са уделом од 1/7 и ЈЈ са уделом од 6/7. Кат.парцела бр...,

површине 578 м², потес/улица ..., градско грађевинско земљиште, где је евидентиран објекат са евиденцијским бројем 1, који се састоји од два засебна стана, поделом објекта по вертикали и то улаз у објекат из ул.... и улаз у објекат из ул...., који објекат је изграђен без дозволе, а у Листу непокретности је као носилац права коришћења на кат.парцели бр... уписан ... (од кога је купљена предметна кат.парцела), а као држалац ове породичне стамбене зграде уписан је ЈЈ. Судски вештак је непосредним увидом на лицу места констатовао да се ова непокретност састоји од 3 стамбене јединице, а што је промењено стање у односу на 1986. годину (престанак заједнице живота сада пок. ДД и ЈЈ), с обзиром да је претходно објекат био изграђености Су - Пр + 1, али као такав није приведен намени коришћења, а пројектна документација за исто не постоји. По изјави тужиоца АА, првобитно су била предвиђена два гаражна места са оставом, која нису завршена, у приземљу је формиран један двособан стан површине 52,16 м², који се користио у 1986. години, а остали део објекта није био грађевинско-занатски завршен. Стан у приземљу се састоји од једне спаваће собе, једног лошег купатила, кухиње са трпезаријом и дневном собом, предсобљем са степеништем за спрат, и објекат 1986. године није припојен на градску канализациону мрежу, већ је имао септичку јаму, која је у периоду вештачења била укинута. Фасада објекта је делимично омалтерисана и то само у приземљу (спрат није малтерисан и нису изведени занатски и инсталатерски радови). Судски вештак је проценио грађевинску вредност породично-стамбеног објекта у ул.... у ... на дан 30.06.1986. године, који се израчунава као разлика између нове грађевинске вредности, која се умањује за вредност амортизације, због старости и трошности објекта, те је нашао да је вредност истог 8.835,721,44 динара (46.190,19 ДЕМ). Судски вештак је проценила и степен изведених грађевинско-занатских радова, закључно са 2023. годином, те је нашао да је објекат после 1986. године имао промене, тако што су формиране три стамбене јединице и то стан у сутерену, стан у приземљу и стан на спрату, а самим тим и грађевинско-занатски радови су извођени у складу са планираним начином коришћења, а који објекат је изграђен без грађевинске дозволе, и не постоји пројектна документација за радове који су извођени у периоду после 1986. године до дана вештачења, те је судски вештак налаз дала према изјави тужиоца АА и увидом на лицу места, констатовала да радови који су изведени после 1986. године су: -малтерисање фасадних зидова са израдом демит фасаде, малтерисање преградних зидова у стану на спрату и сутерену, замена комплетне фасадне столарије и постављање нове алуминијумске столарије, замена инсталација водовода и канализације у стану и приземљу и повезивање са уличном градском инсталацијом, израда инсталација водовода и канализације у стану на спрату и сутерену, замена постојеће електро инсталације и постављање нове електро инсталације са двотарифним бројилом, постављање паркета и израда купатила у стану у приземљу, спрату и сутерену, са постављањем подне и зидне керамике и уградњом санитарне опреме, уградња грејања са две пећи, развод бакарним цевима и постављања алуминијумских радијатора у целом породичном стамбеном објекту, обрада степеништа и предсобља у приземљу са постављањем облоге од терасо плоча, бетонирање стаза око објекта и бетонирање дела дворишта са извођењем кишне канализације и сливника, израда дворишне оgrade и то зидане, бетонске и са кованим гвожђем са пешачком и колском капијом, изградња веранде и терасе на спрату, целокупна површина овог породично-стамбеног објекта износи 156,48 м² (52,16 м² x 3 етаж), судски вештак је обрачунао грађевинску вредност за ову непокретност и укупна грађевинска вредност овог објекта, грађеног до 2022. године, износи 9.328.411,20 динара (79.510,91 евро). Вештак је дала мишљење на околност вредности свих кат.парцела са обрачунаном вредности истих према уделу

укњижених у Листу непокретности, те је процењена фер тржишна вредност, по ару, парцеле бр.50, површине 28,32 ара-88.753,20 динара, кат.парцеле бр..., површине 19,60 ари - 61.446,00 динара, кат.парцеле бр..., површине 43,66 ари - 136.874,10 динара и кат.парцеле бр..., површине 57,55 ари - 86.152,35 динара, те је нашла да је вредност удела ДД за к.п.бр... (1/7 удела), 12.665,40 динара, за кат.парцелу бр... (1/7 удела), 8.778,00 динара, за кат.парцелу бр... (1/7 удела), 19.531,05 динара и за кат.парцелу бр... (1/2 удела), 43.076,17 динара, док је вредност удела ЈЈ за кат.парцелу бр... (6/7 удела), 76.117,80 динара, за кат.парцелу бр... (6/7 удела), 52.668,00 динара, за кат.парцелу бр... (6/7 удела), 117.343,05 динара и за кат.парцелу бр... (1/2 удела), 43.076,18 динара.

Проценом утврђеном од стране вештака, вредност изведених грађевинско-занатских радова закључно до 1986. године породичне стамбене зграде у ..., обрачуната је по истој тржишној вредности за цео стамбени објекат, спратности Су + Пр + спрат, који обухвата и простор гараже који је у габариту објекта. Овај стамбени објекат није дограђиван, у истом габариту је као и у времену када је изграђен 1986. године, предвиђена позиција гараже у периоду изградње је у сутерену објекта, али је тај простор сада претворен у стамбени простор, па сходно томе ова породична стамбена зграда има три стамбене јединице. У периоду изградње стамбеног објекта закључно са 1986. годином није постојала приносна метода процене тржишне вредности стамбених објеката, као ни комперативни метод, те Савезни завод за статистику, као ни Републички геодетски завод не поседује податке за тај период, те је мишљење судског вештака да процена катастарских парцела, урађена комперативном методом, представља реалну тржишну вредност која се може постићи у тренутним околностима, сходно подацима са продајног сајта – огласи, те је судски вештак имала у виду податке са сајтова РГЗ и Пореске управе, али њих није могла да користи, због временског периода у коме су куповане предметне кат.парцеле шездесетих година, те за непокретност у ..., која је грађена до 1986. године и за тај период је било мало доступних периода, те је судски вештак из других предмета које је вештачила за тај период, исте користила.

За период од 01.01.1946. године до 31.12.1965. године, који период обухвата од склапања брачне заједнице ДД и ЈЈ, где је ЈЈ до краја 1952. године обављао послове квалификованог радника у грађевинарству, а од 1952. године, после положеног испита за грађевинског пословођу, обављао је послове ВКВ радника у грађевинарству до одласка у пензију 1983. године, оцена доприноса ЈЈ у овом периоду од стране судског вештака актуара Градимира Николића, је дата на основу просечне нето зараде за КВ и ВКВ радника у грађевинарству на дан вештачења. У периоду од 1966. до 1969. године, када је исти имао самосталну грађевинску радњу, рачунато је да је остварени нето доходак био у висини ВКВ радника у грађевинарству. Време које је ЈЈ провео на одслужењу војног рока у трајању од 2 године и 3 месеца, није укључено у време стицања брачне тековине, јер тада није доприносио у стицању средстава домаћинства. Оцена доприноса пок.ДД у стицању имовине дата је на основу вредновања послова које је обављала у домаћинству и у пољопривреди, те је рачунато да је иста пола радног времена проводила у обављању послова у домаћинству, а другу половину је проводила на пословима у пољопривреди. Послови у домаћинству су вредновани као послови које обављају геранто домаћице и просечна нето зарада геранто домаћице на дан вештачења су се кретале на нивоу минималне зараде која је у 2023. години износила 40.020,00 динара, а послове које је сада пок.ДД обављала у пољопривреди, вредноване

су са просечном нето зарадом у пољопривредној делатности која је на дан вештачења износила 68.818,15 динара. За овај временски период судски вештак је нашао да је допринос у стицању предметних непокретности сада пок.ЈЈ 58,64%, а сада пок.ДД 41,36%.

Судски вештак актуар је у налазу и мишљењу оценио допринос у периоду од 01.01.1966. до 31.12.1969. године, где је удео у стицању имовине у овом периоду сада пок.ЈЈ и ДД имао и тужилац АА, који је, као 14-годишњак, учествовао у изградњи куће у ..., припремањем и доношењем грађевинског материјала мајсторима, а пошто је у то време похађао школу, обављање наведених послова је могао да ради викендима и током школског распуста, те је исти могао да ради око 120 дана, цена наднице грађевинског радника на дан вештачења износи око 5.000,00 динара, те је за овај период судски вештак нашао да је сада пок.ЈЈ допринео са 59,46%, сада пок.ДД са 34,25%, а тужилац АА са 6,29%.

Судски вештак актуар је оценио и допринос у стицању за период од 01.01.1970. године до 29.02.1978. године оценивши да је у овом периоду тужилац АА био запослен у периоду од 22.11.1973. до 31.03.1974. године и у периоду од 01.07. до 31.12.1975. године, те је у овом периоду остварио зараду у укупном износу од 2,80% просечне нето зараде у Републици Србији за 1973. и 1974. годину. Према просечној нето заради из августа 2023. године, остварена нето зарада из периода од 22.11.1973. године до 31.03.1974. године, а на дан вештачења износи 241.113,60 динара. Остварена нето зарада у периоду од 01.07. до 31.12.1975. године износила је 2,65% просечних нето зарада у Републици Србији за 1975. годину, што у односу на нето зараду из августа 2023. године износи укупно 228.196,80 динара, односно за оба периода укупно 469.310,40 динара. У периоду од 01.04.1974. године до 30.06.1975. године, да би радио неколико месеци, а потом, због осуђујуће пресуде за кривично дело, провео 18 месеци у затвору, те је по одслужењу ове казне из затвора изашао почетком 1978. године, те у овим периодима, исти није допринео стицању имовине домаћинства. Судски вештак је нашао да је укупан допринос тужиоца АА у овом периоду у стицању имовине 969.310,40 динара, те је допринос сада пок.ЈЈ 59,50%, сада пок.ДД 34,27% и тужиоца АА 6,23%.

Судски вештак актуар је оценио и допринос у стицању предметних непокретности у периоду од 01.03.1978. године до 01.11.1986. године (до престанка заједнице живота сада пок.ЈЈ и ДД), у ком периоду је тужилац АА радио као таксиста, те је рачунато да је нето зарада таксисте износила на нивоу просечне нето зараде у делатности саобраћаја на нивоу Републике Србије, односно годишња зарада је износила 846.102,12 динара. У овом периоду сада пок.ЈЈ је отишао у пензију 01.02.1983. године и годишња пензија истог износила 826.261,92 динара, те је у овом периоду допринос сада пок.ЈЈ износио 35,53%, сада пок.ДД 28,08% и тужиоца Драгана АА 36,39%.

Допринос сада пок.ДД на пословима пољопривреде и у домаћинству је оцењена на основу обима тих послова, имајући у виду површину земљишта која су обрађивана (око 2,5 јутара), сезонски карактер пољопривредне производње, као и удео осталих чланова домаћинства у обављању ових послова. У обављању тежих послова у пољопривреди учествовао је и сада пок.ЈЈ, који није посебно вреднован, с обзиром да је

исти био у радном односу и остваривао зараду у пуном износу. Сада пок.ДД је и у време док је сада пок.ЈЈ био на одслужењу војног рока, остваривала допринос по основу обављања послова у пољопривреди и обављању послова у домаћинству, као што је остваривала и пре него што је ЈЈ отишао на одслужење војног рока. Вредновање доприноса тужиоца АА је извршено на основу изјава саслушаних сведока, да је он помагао у изградњи куће у ..., која је грађена 1966. и 1967. године, када је АА имао око 15 година и послове које је он могао да обавља нису вредновани на нивоу рада грађевинског радника, већ је његов рад вреднован са 80% од вредности наднице грађевинског радника. Ангажовање тужиоца АА на изградњи куће у ... је оцењено у трајању од 120 радних дана – за време школског распуста који траје око 70 дана, као и време када исти не похађа школу за време викенда. Приходе које је тужилац АА остварио обављајући таксу делатност у висини просечне зараде у делатности транспорта и све податке које је судски вештак дао у налазу, су подаци Републичког завода за статистику.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, Апелациони суд је утврдио да су кат.парцеле бр..., ... КО ..., кат.парцела бр... КО ..., кат.парцела бр... КО ... и кат.парцела бр... КО ..., на коме је, до престанка фактичке заједнице живота сада пок.ДД и ЈЈ 1986. године, био породични стамбени објект изграђене спратности Су + Пр + I, где су у сутерену била предвиђена два гаражна места са оставом, која нису завршена, а у приземљу је формиран један двособан стан површине 52,16 м², у коме су живели до 1986. године сада пок.ДД, ЈЈ и њихов син АА. Овај породично-стамбени објект, и после 1986. године, није мењао габарите, али је уместо првобитно предвиђена два гаражна места у сутерену, сада је изграђена на том месту једна стамбена јединица, као и стан на спрату, те поред већ раније изграђеног стана у приземљу, ова непокретност у ... има три стамбене јединице. Апелациони суд је оценио да по основу стицања у брачној и породичној заједници, сада пок.ДД припада удео од 3448/10000 (34,48%), сада пок.ЈЈ удео од 5328/10000 (удео од 53,28%), а тужиоцу АА удео у стицању у породичној заједници од 1222/10000 (12,22%). Налазе судских вештака грађевинске струке Драгане Живковић и актуарске струке Градимира Николића, којима је (основном, допунским налазима и изјашњењима), одговорено на све примедбе, а које допуне и изјашњења су дата према стању предметних непокретности у време трајања брачне заједнице супружника, сада пок.ДД и ЈЈ (од 1946. године до 1986. године), као и на дан давања налаза и мишљења, као и по периодима стицања предметних непокретности, како је то описано у налазу судског вештака актуара и према расположивим доказима које је другостепени суд прихватио као јасне, стручне, аргументоване и дате у складу са правилима струке, а којим налазима је у целости одговорено на примедбе парничних странака. Налазе судског вештака економско-финансијске струке Душана Смиљанића и Олгице Јевремовић, дате у првостепеном поступку у погледу ових непокретности, овај суд је ценио али није прихватио, јер исти нису у целости одговорили на примедбе парничних странака.

Међутим, Апелациони суд је прихватио налаз вештака Олгице Јевремовић као јасан и дат у складу са правилима струке, а с обзиром да у том делу није било предлога за допуну доказног поступка, у погледу учешћа тужиоца АА и правних претходника странака у непокретности у ..., те оценио правилном одлуку првостепеног суда у погледу опредељеног процента у стицању ове непокретности. У погледу одлуке у вези ове непокретности првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање

на које је правилно применио материјално право, те за своју одлуку дао разлоге, које као правилне прихвата и овај суд. Имајући у виду прибављене писане доказе у овом делу Апелациони суд је прихватио налаз вештака Олгице Јевремовић која је оценила да је и тужилац АА учествовао у изградњи предметне непокретности, са досуђеним процентом, а не и налаз вештака економско-финансијске струке Душана Смиљанића, јер је исти у том делу супротан осталим изведеним доказима које је првостепени суд у овом делу правилно ценио. Поред тога, Апелациони суд је оценио да је надлежан за одлучивање о праву својине и на овој непокретности, имајући у виду одредбу члана 81 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља (“Сл. Лист СФРЈ” 43/82, 72/82, “Сл. Лист СРЈ” 46/96 и “Сл. Гласник РС” 46/06 др. закон) којом је прописано да су за оцену надлежности суда РС као правне следбенице СРЈ од значаја чињенице које постоје у време у које парнице почиње да тече, а имајући у виду да је парница у овој правној ствари почела да тече 1986.године, у време постојања СФРЈ. Како је предмет спора утврђење права својине на непокретности која се налази на територији једне од бивших република СФРЈ односно СРЈ односно СЦГ, које све промене су се десиле за време вођења овог спора, Апелациони суд је сходно члану 16 став 3 ЗПП-а оценио постојање међународне надлежности, при том примењујући члан 27 ЗПП-а, одредбе Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, као и Закона о потврђивању споразума о питањима сукцесије. Како се Закон о потврђивању споразума о питањима сукцесије ("Сл. лист СРЈ - Међународни уговори", бр. 6/2002) односи на бивше републике СФРЈ Босну и Херцеговину, Републику Хрватску, БЈР Македонију, Републику Словенију и Савезну Републику Југославију, а не и Републику Црну Гору, те имајући у виду и одредбе Закона о потврђивању уговора између Републике Србије и Црне Горе о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима (Сл. Гласник РС – Међународни уговори бр. 1/10), чињеницу да је поступак започео пред овим судом 1986.године, као и да су се тужени упуштањем у расправљање сагласили са надлежношћу овог суда, Апелациони суд је оценио да је задржао надлежност за одлучивање и о спору у вези непокретности у Црној Гори.

Приликом одлучивања Апелациони суд је имао у виду чињеницу да је овај поступак започео у време важења одредби Закона о браку и породичним односима (“Сл.гласник СРС” бр.22/80, 24/84-др.закон и 11/88, “Сл.гласник РС” бр.22/93, 25/93-испр., 35/94, 46/95-др.закон и 29/01), који је регулисао имовинске односе брачних другова и стицања у породичној заједници, те је одредбом члана 321 став 1 и 2 прописано да имовина коју су брачни другови стекли радом у току трајања брачне заједнице јесте њихова заједничка имовина, а ставом два да заједничку имовину чине сва стварна и тражбена права, укључујући и приходе са посебне имовине, који су остварени радом брачних другова, а одредбом члана 324, 327 и 328 истог закона прописано је да заједничком имовином брачни другови у току брака управљају и располажу заједнички и споразумно, те да споразумно могу извршити деобу заједничке имовине, а у случају да до споразума не дође, колики је удео сваког брачног друга у заједничкој имовини одређује се према његовом доприносу, процењујући све околности. При томе ће се водити рачуна не само о личном доходу и другим приходима сваког брачног друга, већ и помоћи једног брачног друга другоме, старање о деци, о њиховом вођењу домаћих послова, старању и одржавању имовине и о сваком другом облику рада и сарадње у управљању, одржавању и повећању заједничке имовине, те у случају спора о уделу брачних другова одлучује надлежни суд. Одредба члана 329 истог закона прописује да удео брачних другова одређује се у истој сразмери

у свим стварима и правима у заједничкој имовини према стању ствари, односно права у моменту престанка брачне заједнице и према укупном доприносу за време трајања брачне заједнице. Већи удео брачног друга у појединој ствари, односно праву, може се одредити само ако је та ствар, односно право, економски самостално у односу на остале ствари и права у заједничкој имовини, а брачни друг је у стицању те ствари, односно права у знатнијем обиму учествовао и приходима од своје посебне имовине.

Одредбе члана 340-345 истог закона, регулишу имовинске односе чланова породичне заједнице, којима је прописано да кад у породичној заједници са брачним друговима, односно ванбрачним друговима живе њихова деца и други сродници који раде на пољопривредном имању или заједнички врше друге делатности или на други начин заједнички привређују, имовина стечена у току трајања те заједнице је заједничка имовина свих чланова породичне заједнице који су учествовали у њеном стицању. Заједничком имовином чланови породичне заједнице управљају и располажу заједнички и споразумно. Малолетни чланови породичне заједнице, који су навршили 15 година живота, учествују у управљању и располагању заједничком имовином самостално. Права чланова породичне заједнице на непокретностима које су њихова заједничка имовина у смислу члана 340 овог закона, уписују се у земљишне и друге јавне књиге на име свих чланова породичне заједнице који су својим радом учествовали у стицању, са неопредељеним деловима. Ако је у земљишне или друге јавне књиге уписан као власник један члан породичне заједнице или поједини чланови породичне заједнице, сматраће се да је власник лице које је уписано све док се по предлогу осталих чланова породичне заједнице у земљишне, односно друге јавне књиге не упише забележба о праву заједничке својине. Ако законом није друкчије одређено, на имовинске односе чланова породичне заједнице из члана 340 овог закона сходно се примењују одредбе овог закона о имовинским односима брачних другова.

Наиме, да би постојала заједница живота у породичној заједници, која води заједничком стицању, потребно је да између чланова породичне заједнице постоји и економска заједница, односно заједница стицања и заједничког трошења. Само у том случају имовина стечена радом сматра се заједничком, ако није другачије уговорено. Имовина стечена у породичној заједници резултат је како уложеног рада чланова домаћинства, тако и материјалне базе у земљишту које је унето у заједницу, као посебна имовина појединих чланова домаћинства. Да би се нека имовина сматрала заједничком имовином чланова породичне заједнице потребно је да она буде резултат заједничког рада чланова те заједнице, стечена у време трајања заједнице живота, при чему се висина удела одређује према доказаном доприносу сваког учесника у стицању заједничког власништва. Наведено зависи од вредности уложеног рада у стицању и прибављању имовине, било да је рад обављен унутар домаћинства на постојећој имовини или ван домаћинства, тако да су остварени приходи уложени у заједницу, као и приходи посебне имовине појединих чланова домаћинства који се појављују као резултат коришћења те имовине, а где се сви облици рада и сарадње вреднују и где при одлучивању о висини доприноса у стицању одређене ствари није одлучујуће ко је од чланова домаћинства конкретно учествовао у стварању те ствари, а ко је у оквиру породичне заједнице радио на неком другом послу. За постојање заједничке имовине стечене у породичној заједници нужно је остварење двеју претпоставки, а то су:

постојање односа сродства између чланова породичне заједнице и постојање заједнице живота и привређивања између чланова породичне заједнице, као економске заједнице.

У односу на покретну имовину која се потражује тужбом, а коју чине три возила “Mercedes”, камион марке “Застава 640” и трактор ИМТ 578, а које непокретности је сада пок.ЈЈ одвезао након престанка брачне заједнице између њега и сада пок.ДД, користио их за личне потребе и за потребе свог газдинства и током поступка отуђио, као и у односу на покретну имовину елеватор за кукуруз, прекрупач, грађевински материјал у вредности од 50.000 евра, овај суд налази да тужиоци, на којима је био терет доказивања у смислу члана 223 ЗПП, нису током поступка за ове ствари, ближе одредили годину производње, ознаку произвођача, назив машине, регистарске ознаке, нити предложили вештачење путем вештака комисионе струке, који би најпре идентификовао предметне покретне ствари у погледу марке, године производње, број шасије, боје, димензија и одредио вредност тих покретних ствари, а имајући у виду да је део покретних ствари сада пок.ЈЈ током поступка и отуђио, те да ли исте ствари, а имајући у виду протек времена уопште и постоје, те би тужиоци евентуално могли поставити облигационо-правни захтев, а што исти нису учинили, а не и својинско-правни захтев. Такође, у односу на грађевински материјал у вредности од 50.000 евра, те новчани износ у садашњој вредности од 40.000 евра добијен продајом плаца у ..., који износ је сада пок.ЈЈ однео са собом након престанка брачне заједнице са сада пок.ДД, Апелациони суд је нашао да је правилно првостепени суд оценио да тужиоци нису пружили доказе о њиховом стицању, односно везано за грађевински материјал нису доставили доказе о ком грађевинском материјалу и којој количини се ради, те нису доставили доказ из којих средстава је исто плаћено, иако је првостепени суд током трајања овог поступка, дужег од 30 година, неколико пута налагао да исто доставе, а што исти нису учинили, па је применом члана 223 ЗПП, тужбени захтев у том делу одбијен.

Одлучујући о објективном преиначењу тужбе тужиоца АА, који је поднеском од 22.05.2018. године преиначио тужбени захтев из ранијег поднеска од 25.02.2015. године, тако што је тражио да се у његову посебну имовину, урачуна и помоћна зграда број 2 и 3, саграђена на кат.парцели ..., Лист непокретности ... КО..., а на основу његовог личног удела и учешћа у изградњи ове непокретности, правилно је првостепени суд нашао да нису испуњени услови из члана 193 ЗПП.

Међутим, иако није дозволио ово преиначење тужбе тужиоца АА, првостепени суд је о овим помоћним објектима бр.2 и 3 одлучивао и то у ставовима другом, трећем и петом изреке утврдивши сувласништво на њима, као да се ради о посебним непокретностима, које су у међувремену од помоћног објекта претворене у посебне стамбене јединице, како то произилази из налаза судског вештака грађевинске струке. Помоћне зграде у сеоском домаћинству представљају припадак стамбеној згради, као главној ствари, те како са главном ствари чине јединствену целину, питање својине се на њима не може раздвојити. С обзиром да припадак чини саставни део главне ствари и дели њену правну судбину у смислу члана 9 Закона о основама својинскоправних односа, те усвајање оваквог захтева води озакоњењу ових непокретности, због чега је и правилно одбијено преиначење, то је у том делу побијана пресуда укинута, јер је у том делу захтев прекорачен.

Имајући у виду да је на основу изведених доказа првостепени суд правилно утврдио да је плац у ул.... у површини од 39 ари и 10 м², кат.парцела бр.... .. (раније уписана као к.ч....) ораница у ..., исте површине, уписано у ЗКУЛ ... КО ..., уговором о поклону од 20.02.1963. године, сада пок.ЈЈ исту поклонио својој супрузи, сада пок.ДД, а даровним уговором од 12.07.1968. године, сада пок.ДД је исту непокретност поклонила њиховом заједничком сину, овде тужиоцу АА, који уговори су правно ваљани и није утврђена њихова ништавост, с обзиром да је сада пок.ЈЈ, и то након смрти сада пок.ДД, и након 30 година од закључења даровног уговора између ДД и сина АА, ЈЈ је 1998. године поднео тужбу за поништај тог даровног уговора, а која тужба је повучена и овај даровни уговор је и даље пуноважан.

Стога је правилно првостепени суд одбио захтев тужених из противтужбе у делу у којем су тражили да породична стамбена зграда, означена као зграда број 1 и 3 са помоћним зградама, изграђене на к.п.бр...., сада површине 7 а 34 м² и у продужетку исте, кат.парцела бр...., сада површине 23 а 82 м², обе уписане у ЛН бр.... КО ..., а налазе се у ... у ул...., налазећи да исте не представљају заоставштину сада пок.ЈЈ, јер су исте пренете на тужиоца АА, правно ваљаним даровним уговором од 12.07.1968. године од стране поклонодавца, сада пок.ДД, те је самим тим правилно првостепени суд одбио као неоснован и противтужбени захтев тужених којим су тражили да се обавезе тужилац АА да обрише све терете уписане на овој непокретности у ул...., с обзиром да се исти у јавним књигама уписао као власник на овој непокретности по ваљаном правном основу и овлашћен је да са њом слободно располаже.

С обзиром на постигнути успех странака у спору по тужби и противтужби, на основу овлашћења из члана 161 став 2 у вези члана 149 став 2 ЗПП имајући у виду и неуспех тужиоца у жалбеном поступку, али и сразмерно незнатан успех тужених, као и да је у делу одбачена жалба тужених као недозвољена, Апелациони суд је оценио да свака странка треба да сноси своје трошкове целог поступка.

Са свега изложеног, применом члана 373 став 1 тачка 1, 2, 5 и 379 став 1 ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић